

Ócsai Református Templom – Premontrei kolostor

Legnagyobb értékünk!

Állok a hatalmas ócsai templom előtt, nézem a vastag falait, két hatalmas tornyát, félköríves ablakait. Miért épült Ócsára? Vajon kik építették? Kik imádkoztak vasárnaponként ebben a csodálatos katedrálisban?

Tegyünk egy időutazást! Visszamegyünk az 1200-as évekbe. Nézzük meg a környéket! Mocsaras, lápos nádtetejű házakat látunk, ezekben laknak az ócsaiak gyerekeikkel, akiket írásra, olvasásra tanítanak a premontrei szerzetesek.

A házak előtt magasabb terület, erre épült az erődítmény jellegű templom és a kolostor. Itt élt 12 szerzetes pap, akik Franciaországból jöttek ide, ők alapították a székesegyházat.

A szerzetesek rendje nagyon szigorú volt. Korán keltek a reggeli zsolozsmára.

- Mi lesz a reggeli? – suttogta János páter.

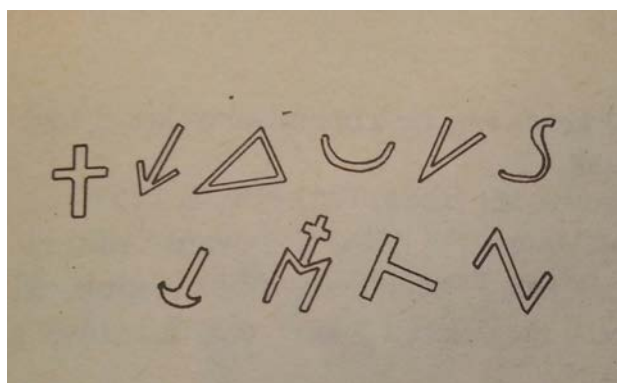
Előbb azonban a mise következett, majd az egyszerű reggeli. Az írópolcok előtt görnyedve írtak egy-egy üres hártyára, nem hallatszott más, mint a tollak halk sercegése. Azok, akiknek el kellett indulniuk a klastromon kívül, ilyenkor készültek föl az útra. Akik a csuhák javításával vagy varrásával foglalkoztak, elővették a posztót és a varróeszközöket. Alacsony székre ültek és békésen cseverésztek a munka közben. A ruháskamrában a ruhás barát tevékenykedett. Számadásokat vezettek, a befolyó javak jegyzékeit ellenőrizték, számon tartották a halált és a születést, hová, mikor kell menni temetni vagy keresztelni. Ott volt utána a levelezés a püspöki, érseki kúriával, rendházakkal. Számbavették a közösség szükségleteit, pl.: elrakták a behordott élelmet.

A konyhán széles tűzhelyekben ropogott a tűz, az asztalokon halak tátogtak, húsok piroslottak, hagymák illatoztak, zsír meg vaj olvadozott. Vidám terefere töltötte be a füstös, kormos alacsony helyiséget, melyek mennyezete hatalmas kürtőkbe nyílt. A hetes fráterek fölgyűrt kámzsaujjal kötélövükbe kendőt dugva dolgoztak a tűz körül.

A cellák magányos lakói ilyenkor ültek be, hogy napfénynél lássanak tudós munkájukhoz. Kiteregették a hártyakönyveiket, gondosan megvizsgálták és megfaragták tollukat, meglötyögtették a kalamárist, festékes tégelyeket, nyelvük hegyén próbálták ki a néhány ecsetet, s munkához láttak. Néhány cellában kimondhatatlan szavakat tanultak a deák-magyar szójegyzékből. Három ilyen fráter is volt, egyik Veneciából érkezett, a másik Szlovén földről, a harmadik meg tót volt. A kertben Vaska a kertész szorgoskodott ásójával, ollójával. A fiúk meg tanulták a tudomány kemény, csodálatos magvait.

Délben ebédeltek (délebéd), majd ismét kezdődött a munka. Este újra a kápolnába mennek, új zsolozsmák, énekek hangoznak. Utána következik a vacsora, a fölolvadó barát ismét kiteríti könyvét.

40 falu tartozott a kolostorhoz, a lelki gondozás ápolás is a szerzetesek dolga volt. A román-gót stílusú templom két tornya között sima falszakasz egy-egy támpillérrel. A vastag falak védték a lakosságot támadás esetén. Oldalt kőfaragóhegyek láthatók:

Lépünk be a templomba!

Hatalmas nyolcszögletű és hengeres formájú oszlopok osztják három hajóra a belső teret, fő és mellékhajók ezek. Az oszlopok inda és bimbó motívumúak. A kereszthajó két oldalán két ajtó található. A főhajó végében a szentély, a miséző pap itt végezte a szertartást. Fölül körben falfestmények, freskók. Ezek halványak, töredékekben láthatók. Az 1500-as években már a reformátusok imádkoztak itt. Károsodott a templom, mert a törökök lemeszelték a falakat.

Az épület, ha többször rongálódott is mégis megmaradt, s ma is büszkeségünk, sokan látogatják. Hangversenyek, filmfelvételek történnek itt, nemcsak szépsége miatt, de jó hallási viszonyok miatt is.

Dédapámra Magyar Sándorra kell emlékezni, aki nem csak nevében, de szívében is magyar volt, ő írta:

„Szépségekben gazdag a mi hazánk, őrizd meg a táj kulturális értékeit, a premotreiek által alapított legrégebbi templomot, az ócsai bazilikát, mely a tatárjárás előtt keletkezett.”

Felhasznált irodalom:

- Kodolányi János: Julianus barát
- Magyar Sándor: Emlékeink

Képek:

- Internet

2014.04.09.

Berzeczky Réka 7. e, Ócsa

2014.04.09.